

SLOVENSKI VESTNIK

Celovec • četrtek • 9. september 1999 šte. 36 (3030) • letnik 54 • cena 10 šil. • 0,73 evra

Meja naj povezuje in ne razdvaja!

Projekt evropske integracije ima poleg gospodarskih interesov, tudi mirovni cilj. Na prostoru, kjer je v zgodovini ničlikokrat divjala vojna, naj bi zavladal mir, sožitje in sodelovanje. Zato je potrebno preseči stare miselne vzorce – skratka meje v glavah. Za zgled sta nam lahko nemški in francoski narod, ki sta vse stare obremenitve presegla in danes konstruktivno sodelujeta.

Nemško-francoski primer pa tudi dokazuje, da imajo pri evropskem mirovnem projektu pomembno vlogo politiki, ki v svojih izjavah lahko pospešujejo sodelovanje preko meja, odstranjevanje predsodkov in zgodovinskih obremenitev, ali pa le te še podpirajo.

Tudi avstrijsko-slovenska meja nosi v sebi vse zgodovinske obremenitve. Kljub temu se čezmejno sodelovanje krepi in Evropska unija to sodelovanje pospešuje s posebnimi programi prekomejnega sodelovanja.

Sodelovanje na avstrijsko-slovenski meji se ojača v smislu evropskih integracijskih procesov. To je dokazal tudi pliberški jormak. Župan in podžupan sta v svojih govorih poudarila prav to evropsko dimenzijo prekomejnega sodelovanja. Prisotnost mnogih obiskovalcev iz Slovenije je ponovno dokazala povezanost tega prostora, ki krepi tudi gospodarstvo na

obeh straneh meje. Ob otvoritvi pliberškega jormaka smo slišali tudi besede o »varni meji« in o tradiciji »mejnega strahu«. To so bile besede politikov, ki v času volilnega boja zagrabijo za vsako slamico, od katere si obe tajo kako korist. To prav gotovo ni v smislu evropskih integracijskih procesov. Prav tako pa je

res, da realnost gre v smer prekomejnega sodelovanja in odprtosti. Pliberški župan in podžupan sta to prepričljivo spoznala.

Zaključek je ta: prekomejno sodelovanje se mora graditi tudi in predvsem od spodaj, s strani ljudi in regij. Več bo tega, manj bodo »iritacije od zgoraj« uspešne.

Slovenska športna zveza je v okviru praznovanj svoje 50-letnice uspešno izvedla vrhunski šahovski turnir v Bilčovsu. Tekmovanja so se udeležile ekipe iz štirih obmejnih držav

PREBERITE

Fiesa

Gledališke delavnice v Fiesi se je letos udeležilo 13 skupin s Koroške. Kako so potekale intenzivne priprave na novo gledališko sezono, o tem poroča Marko Gabriel.

Stran 3

Ljubljana

Že od leta 1955 vsako drugo leto poteka Mednarodni grafični bienale, največja mednarodna likovna prireditev v Sloveniji in hkrati grafična prireditev z najdaljšo tradicijo na svetu.

Stran 4

Repentabor

Večno zvestobo so si obljubili slovenski pari na Kraški ohceti v Repentabru.

Stran 4

PREBLISK

Pomalem gre v predvolilnem boju bolj zares. Napoved Wolfganga Schüssla, da se bo ljudska stranka umaknila v opozicijo, če bo po volitvah samo še tretja sila, in njegova izjava, da nadaljevanje velike koalicije tudi sicer še nikakor ni dogovorjeno, je močno odmevala med ostalimi strankami. Pri tem je bilo tudi jasno povedano, da niti socialdemokrati niti ljudska stranka nočeta koalirati s svobodnajaško stranko. Kakšen torej naj bo sestav nove vlade, se volilec lahko sprašuje, saj po zadnjih javnomnenjskih anketah res ne kaže preveč dobro za ljudsko stranko in s tem tudi ne za nadaljevanje pogosto kritizirane, vendar utečene velike koalicije.

je. S svobodnjaki pa očitno tako nihče noče sodelovati. Marsikaj kaže, da se bo predvolilni boj spet enkrat osredotočil zgolj na vprašanje, kako preprečiti Haiderja in svobodnjake. Pod pritiskom je predvsem ljudska stranka. Doslej ta strategija še nikoli ni pri-

Kdo bo s kom?

nesla zaželenega uspeha. Da bo tokrat uspešna je dvomljivo. Pričakovati je torej, da o izidu volitev ne bodo toliko odločali programske vsebine, temveč špekulacije o tem, ali naj svobodnjaki v vodilem položaju soodločajo o prihodnosti v evropski članici Avstriji.

A. L.

14. VESTNIKOV IZLET

OD 8. DO 10. OKTOBRA

Podrobnejše informacije na strani 7!

Vaš partner za transport + turizem

SIENČNIK

Telefon (04236) 2010-0
Telefax (04236) 2010-11

A-9141 DOBRILA VAS

Manjšine bodo predstavile svoje težave in zahteve

Na pobudo predsednika Zveze madžarskih organizacij na Dunaju, dr. Deaka, bodo avstrijske manjšine na posebni tiskovni konferenci na Dunaju predstavile svoje težave oziroma svoje

zahteve do političnih strank, ki se potegujejo za volilne glasove. V ta namen se bo izdelal skupen papir zahtev in želja, ki bo predstavljen na tiskovni konferenci 14. septembra na Dunaju. Pobudnik je izpostavil, da morajo predstavniki manjšin izdelati papir soglasno in izpustiti vse tisto, kjer si niso enotni. Nosilec tiskovne konference bo Avstrijska liga za človekove pravice.

Pozor! Šola se začne

Prihodnji ponedeljek se spet odprejo vrata 329-ih ljudskih šol na Koroškem. Letos bo 6422 otrok začelo brati pisati in računati. Z novim šolskim letom bo tudi nekaj novosti. Novi model, po katerem imajo otroci možnost osnovno stopnjo (1. in 2. razred) opraviti v treh letih, je bil v nekaterih poskusnih šolah že uspešen; 87 odstotkov vseh otrok, ki bi jih po starem modelu zavrnil, so v predvidenem času dveh let opravili osnovno stopnjo. V novem letu pa bo tudi več denarja iz sredstev za dijaške doklade, ki se bo v celoti zvišala za 114 milijonov na 560 milijonov.

Zveza koroških partizanov in prijateljev protifašističnega odpora vabi na

SPOMINSKI POHOD

po poteh Johana, Gašperja in Lenarta

v nedeljo, 12. septembra

ZBIRALIŠČE: ob 7.30 uri pri Wölfelnu-Prušniku v Lobniku
Zaključek: med 14. in 15. uro pri Peršmanu v Podpeci

Na pohod vabijo tudi SPD »Zarja« v Železni Kapli, SPD »Valentin Polanšek« z Obirskega, Slovensko planinsko društvo – sekcija Železna Kapla in Področni odbor Zveze koroških partizanov Železna Kapla.

Ob slabem vremenu pohoda ne bo!

Marjan
Tomšič

Bužec on,
bušca jaz

Sobota
11. 9. 1999
20.00 - k & k
Šentjanž v Rožu

KOMENTAR

Marjan Sturm

V študentskih letih sem se aktivno udeleževal protestnih shodov zoper načrtovano nuklearko Zwentendorf. Zelo vesel sem bil, ko je avstrijsko prebivalstvo na referendumu večinsko odločilo, da v Avstriji ne bomo imeli nukleark. Politične stranke so to voljo ljudstva morale sprejeti.

Tedaj smo načelno izpostavili nevarnost nukleark, neglede na to, ali so jih gradili na zapadu ali na vzhodu. Da je vzhodna tehnologija še nevarnejša od zapadne je dokazala katastrofa v Černobilu, to pa še ne pomeni, da so zapadne nuklearke brez rizika.

Zato je ugotovitev oziroma zahteva po izstopu iz atomske energije, ne samo na vzhodu (tam še posebej), temveč tudi na zapadu utemeljena.

Koroška zahteva po zaprtju nuklearke v Krškem odpira nekatera vprašanja: 1. nuklearko v Krškem je gradilo ameriško podjetje Westinghouse – torej po zapadnih tehnoloških standardih; 2. Koro-

ška ne zahteva zaprtje nukleark v sosednji Bavarski in sosednji Švici, čeprav je tehnologija tudi tam zapadna in geografska oddaljenost predstavlja podobno nevarnost za Koroško kot oddaljenost Krškega.

Da ne bo nesporazumov: tudi jaz se zavzemam za zaprtje vseh nukleark. Vprašanje

Kako (ne)varna je nuklearka v Krškem?

je le, ali koroško prizadevanje za zaprtje Krškega, ne pa tudi za zaprtje sosednjih nukleark na Bavarskem in v Švici, ni morda izraz mišljenja: nasproti šibkemu sosedu smo lahko goreči nasprotniki nukleark, nasproti močnejšim sosedom pa smo lepó tiho?

Zato bi bilo prav, da bi naši odgovorni v smislu njihove verodostojnosti odgovorili na to vprašanje.

bo predvsem po preverjanju potresne varnosti nukleark, po uvažanju sistema zgodnjega opozarjanja pred sevanjem in siceršnjem sodelovanju med Avstrijo in Slovenijo na energetskem področju. Zunanji minister Schüssel pa je za slovenski dnevnik Delo izjavil, da vprašanje JEK lahko ovira vključevanje Slovenije v unijo.

Minister za evropske zadeve Igor Bavčar je to trditev zanimal. Avstrijske izjave da je razumeti v smislu predvolilne kampanje. V Sloveniji so te dni objavili tudi poročilo o jedrski in sevalni varnosti JEK-a leta 1998, po katerem je naj bi bila zanesljivost obratovanja na visoki ravni.

K besedi se je znova oglasil tudi koroški deželni glavar Haider, ki so mu torkovi sklepi avstrijske vlade nezadostni, češ da manjka časovno opredeljen načrt za izklop nukleark.

prehodih. Obmejni pokrajini Jezersko in Solčava, po katerih prav tako že vodijo pešpoti (med drugim pot mlinov) idealno dopolnjujeta zamisel in projekt doživljajske pešpoti Copple Kaše. Kmetje naj bi tako ohranili svoje stare kašče, mline, žage in drugo kmečko orodje. Obiskovalci pa naj bi na ta način dobili vtis, kako je nekdanj v teh krajih potekalo življenje. Lepa narava kapelških grap pa naj bi pešpotovce/ke enostavno očarala. Predvsem pa lahko kmetje svoje izdelke ponujajo letoviščarjem, kar je iz gospodarskega vidika velikega pomena. Povezava s slovenskimi pešpotami je neprecenljivega pomena in bi pomenila dodatno

PLIBERŠKI JORMAK 1999

V znamenju sodelovanja

606. pliberški jormak je za nami. Na površini petih hektarjev je 380 razstavljalcev ponujalo obiskovalcem iz Avstrije, Slovenije in Italije svoje proizvode. Za tri dni je bil kramarski sejem na travniku največja blagovnica v deželi, poleg tega so se kmetje lahko ogledali največjo kmetijsko razstavo na Koroškem. Kljub temu je po besedah tržnega referenta in podžupana Stefana Visotschniga vsebolj v ospredju kakovost trga in ne kvantiteta. Tako so na primer letos morali odsloviti nad 80 interesentov; domača podjetja imajo na jormaku slejkoprej prednost.

Na letošnjem jormaku pa je bilo predvsem v soboto moč opaziti tudi precej ljudi v nošah. Vzrok za to je bila proslava 45-letnice pliberške krajevne skupine koroške Landsmannschaft. 25 let pa je bilo tudi že tega, ko je prvič stal na travniku šotor Slovenskega prosvetnega društva Edinost v Pliberku, kjer je v soboto potekalo 7. mednarodno srečanje upokojencev. Predsednik društva Joško Hudl je lahko pozdravil številne domačine in goste iz Slovenije, ki so se zabavali ob kulturnim sporedom in napolnili plesišče.

Meje povezujejo ...

Organizatorji jormaka, ki jim »predseduje« tržni mojster Arthur Ottowitz, so zgledno pripravili to največje slavlje v Podjuni. Enakovredno se je pri povorki uporabljala slovenščina in tudi podžupan Stefan Visotschnig in župan mag. Raimund Grilc sta ob otvoritvi v šotoru Jauntaler Trachtenkapelle v obeh deželnih jezikih pozdravila goste, slednji tudi v italijanščini, za kar je žel še posebno bučen aplavz. Tako zgledno upoštevanje slovenščine ni bilo vedno samoumevno, saj je letos šele 20. potekala otvoritev jormaka tudi v slovenskem jeziku. Da je jormak bil in bo tudi še naprej sejem brez meja, dokazuje veliko število obiskovalcev iz sosednjih slovenskih občin, ki so že vselej dajali impulze pliberškemu gospodarstvu, kot je poudaril tudi tržni referent Stefan Visotschnig. Lansko leto so na jormaku prvič postavili tudi šotor Alpe-Jadran, v katerem so razstavljalci iz Italije, Koroške in Slovenije razvijali obiskoval-

berškemu gospodarstvu, kot je poudaril tudi tržni referent Stefan Visotschnig. Lansko leto so na jormaku prvič postavili tudi šotor Alpe-Jadran, v katerem so razstavljalci iz Italije, Koroške in Slovenije razvijali obiskoval-

Pliberško društvo upokojencev je spet pripravilo srečolov

Brez načetega sodčka piva ni jormaka

ce, in tudi letos so sladkokusci prišli na svoj račun.

... meje ločujejo?

V smislu povezovanja preko meja so tudi ob otvoritveni svečanosti v libuškem šotoru vsi slavnostni govorniki – razen deželnega glavarja Haiderja –

izpostavili pomen jormaka kot dogodek brezmejnega značaja. Edino Haider je izkoristil prilžnost, da v predvolilnem času ustreže željam in »strahovom« nekaterih svojih pristašev. Zveznemu ministru Schlöglu je pokonil še nov Kärntneranzug, in slednji je zagotovil, da bo še naprej s trdo roko ščitil južno mejo. Očitna nasprotja med govori očinskih politikov ter de-

želnim glavarjem in ministrom niso ostali brez odmeva. Tako iz manjšinskih kakor iz večinskih struktur so sledile kritične pripombe.

Seveda so sicer skorajda vse stranke, ki kandidirajo na parlamentarnih volitvah jeseni, izkoristile naval na jormaku za promocijo svojega programa in svojih kandidatov. V nedeljo je tudi zvezni kancler Klima počastil Pliberk s kratkim obiskom.

Blata pa letos na jormaku kljub dežju ni bilo. Občina si je letos zelo prizadevala narediti pota prehodna, kar v preteklosti ni bilo vedno tako. Želeti je, da bo tudi pot v novo tisočletje za prebivalce regije – na obeh straneh meje prehodna. Če bodo ostali zvesti načelom zadnjih let, bo ubrana pot zagotovo uspešna.

M. G.; A. L.

SLOVENIJA/AVSTRIJA

JE Krško vendar na seznamu

Medtem ko je prva kompozicija s prvim novim uparjalnikom za jedrsko elektrarno v Krškem po osmih dneh prispela na cilj in bodo s prevozom drugega predvidoma začeli 13. septembra, se zapleti okoli varnosti elektrane nadaljujejo. Na torkovem zasedanju ministrov je ministrica Prammerjeva skupno s kolego Bartensteinom dosegla, da je JEK vendar vključen v protijedrski program avstrijske zvezne vlade. S tem bo slovensko-hrvaška elektrarna ob pogajanjih za vstop Slovenije v Evropsko unijo obravnavana enako kot vse druge jedrske elektrarne vzhodnoevropskih držav. Zvezni kancler Klima je še izrazil potre-

ŽELEZNA KAPLA

Coppla Kaša nagrajena

Društvo gorskih kmetov doline Bele, ki nam je bolj znano pod imenom Coppla Kaša, se je s projektom prekomejne doživljajske pešpoti udeležilo deželnega natečaja Koroška – vredna življenja. Pri tem natečaju je poleg Copple Kaše sodelovalo nad 40 drugih društev, le osem, med drugim kmetje iz Bele, so prejeli odlikovanje dežele Koroške. Že leta 1997 se jim je rodila ideja za tako pešpot, ki bi povezovala vse kmete te pokrajine. Predsednica društva Elisabeth Miklau si želi poglobljanje kontaktov in uresničitev zamišljene ideje o prekomejni pešpoti. Do sedaj zakon prepoveduje prekoračiti mejo na dveh različnih mejnih

atrakcijo. Škoda le, da politika očitno take življenjske potrebne projekte ne pospešuje. Omenjeni deželni zakon, ki popotnikom nalaga dolžnost, da se po istem mejnem prehodu, po katerem so šli v Slovenijo, spet vračajo še vedno velja; čas postanka v Sloveniji je vrhu tega omejen na tri dni.

Vse to so šikane, ki ne bi bile potrebne. Pristojni politiki na občinski in deželni ravni so pozvani, da končno ustrežejo potrebam in željam gorskih kmetov!

Coppla Kaša pa 11. 9. vabi na praznik, ki bo od devetih dopoldne naprej pred občinskim uradom v Železni Kapli, kjer lahko poskusite dobre Copplčanov.

M. G.

LJUBLJANA / KOPER

Srečanje slovenskih gospodarstvenikov

Slovenska konferenca Slovenskega svetovnega kongresa organizira od 21. do 23. septembra v Ljubljani in Kopru prvo srečanje gospodarstvenikov slovenskega rodu iz Slovenije, zamjestva in po svetu.

Namen srečanja je, da bi udeleženci navezali močnejše medsebojne stike. Sodelovala bo med drugimi tudi Slovenska gospodarska

zveza. Dr. Matevž Grilc bo na srečanju predstavil gospodarstvo na južnem Koroškem, mag. Miran Breznik pa bo to področje obravnaval kot prostor za gospodarske investicije.

CELOVEC

Mladinci iz 11 evropskih držav

Ta ponedeljek se je v Celovcu začel mednarodni mladinski seminar, ki bo potekal še do sobote. Mesto Celovec je s temi mladinskimi seminarji začelo leta 1995. Tudi letos se je nad 40 študentk in študentov iz enajstih evropskih držav sešlo

v Celovcu. Udeležence/ci prihajajo predvsem iz mest, ki so s Celovcem partnersko povezana. Letošnja tema se glasi »Alpe-Jadran – 99 let na poti iskanja po skupni Evropi«. Kot še naslov pove, je težišče seminarja zgodovina te regije. Predzadnji dan bo v ospredju priključitev Slovenije v Evropsko unijo in ideja skupnih olimpijskih iger. Na programu so poleg referatov ekskurzije v Slovenijo in Italijo.

Fiesa bila v rokah koroških gledališčnikov in lutkarjev

Patrick Boschitz, Globasnica

Igram pri lutkarski skupini slovenske gimnazije. Hodim v četrti razred. V naši igri imam tri različne vloge, ki jih igram – zajca, služabnika in zmaja Pegama. Najraje igram služabnika, ker je tam najmanj teksta (tri do štiri stavke se mu zdi, da ima – op. avtorja). Skorajda vsi se hodijo kopat, a meni ni do tega. Najraje kar spim. Zdaj pa nič več nočem povedat!

Breda Pugelj, Maribor

Po poklicu sem dramska igralka. Precej delam tudi z otroki. V Mariboru imam dve skupini otrok oziroma mladincev, starih od 9–16 let; dodatno delam še s skupino prizadetih. S koroškimi otroki delam prvič in to tudi bolj po naključju. Bila sem na nekem tridnevem seminarju, kjer so bili tudi šmihelski otroci, ki jih zdaj vodim. Veliko otrok je bilo, ki so nato po meni spraševali, saj mislili, da bom z njimi delala dalj časa, kar pravzaprav nisem namerala, vendar se konec koncev srčni želji otrok nisem mogla odreči. Z njimi zdaj delam od vigredi naprej, in moram reči, da smo v tem času že precej napredovali, zlasti na jezikovnem področju. Zdi se mi, da smo v tem enem tednu naredili več, kot smo zmogli v dveh mesecih, ko so med posameznimi vajami vedno spet krajši in daljši presledki. Tukaj je res možno koncentrirano delo, kar ima ta efekt, da si otroci bolje zapomnijo stvari na katere je treba paziti. V skupini imam več otrok, kot jih je predvidenih v vlogi, tako da sem morala vloge celo dopisati, kar pa nima veze. Važno je to, da vsi ki radi igrajo, dobijo tudi vlogo in s tem veselje do izražanja na odru.

Komaj sem mogel verjeti, ko sem zvedel, da Krščanska kulturna zveza letos že petindvajsetič prireja gledališko in lutkovno delavnico. Jubilej torej, ob katerem lahko med drugim pogledamo nekaj let nazaj in se spomnimo začetkov teh delavnic. Pred 25 leti so se na lutkovnem področju prvič pojavile Lutke mladje, ki so tudi začele s počitniškimi delavnicami. Ker so sčasoma druge, tudi gledališke skupine, najavile interes in pokazale zanimanje za tovrstno šolanje, je število udeležencev iz leta v leto naraslo. Na slovenski obali, točneje v Fiesi blizu Pirana, se je delavnica letos že trinajstič ugnezdila. V letih poprej, so se delavnice vršile v dolenskih toplicah, na Rebrci, v Ankaranu, Kopru in Izoli, dokler se kot rečeno niso ustavili v Fiesi. V počitniškem domu Maona se gledališke in lutkarske skupine domačih društev iz Roža in Podjune z režiserji in mentorji pripravljajo na novo gledališko sezono, ki se bo začela že konec septembra. Vaje so dvakrat na dan. Po zajtrku od devete do trinajste ure in nato od petih pa do osmih zvečer. Mladim se vidi, da program ni prenatrpan, saj imajo med vajami čas za ko-

letos razširiti delavnice na dva tedna. Prvi teden je bilo na slovenski rivieri sedem skupin, prvič sta bili na delavnici lutkarska skupina slovenske gimnazije in otroška gledališka skupina iz Šmihela. Gledališka skupina iz Bilčova se bo jeseni predstavila z novostjo. Na en večer bodo zapored odigrali dve predstavi, ki ju bodo popestrile

seni nosila »Cesarjeve nove obleke«. Igro z naslovom »Sedem nalog« so člani lutkarske skupine slovenske gimnazije spisali sami. V njej se podajo v zgodovino koroških Slovencev, ki ji dodajajo elemente sedanosti in kjer se hoče Kralj Matjaž poročiti z Miklovo Zalo. Skratka, sila »revizionistično« zelo kunterbunt in zelo zabavno!

Na »odru« vidimo člane bilčovske gledališke skupine, ki jih vodi B. Gašperšič

številne pesmi. Selani s svojo predstav overjetno ne bodo le simbolično očarali publiko, saj se naslov igre glasi »Dobrosrč-

Mlade Šmihelčanke in mladi Šmihelčani, ki imajo tudi svojo princesko, se bodo z igro »Modra vrtnica« Kristine Brenkove prvič predstavili koroški gledališki javnosti, in sodeč po tem, kar sem videl, bo to prava uspešnica. V drugem tednu od 29. 8. do 5. 9. je bilo na istem kraju šest skupin, kar pomeni, da je v dveh tednih nad 130 gledališčnikov in lutkarjev izpopolnjevalo tako odrski gib, kot tudi izgovorjavo in mimiko.

Za naprej si gledališka referentka KKZ želi dodatna šolanja, ker je med mladimi mnogo talentov, ki bi zmogli več kot drugi in se njihove sposobnosti največkrat zgubijo oziroma se jih ne podpira. Zato bi bilo dodatno izpopolnjevanje, neodvisno od skupin v katerih sodelujejo, izredno važno, sicer se obstoječi potencial kot doslej največkrat izgubi. Pomen teh gledaliških in lutkarskih skupin in z njimi povezane delavnice ni mogoče precenjevati, predvsem kar zadeva jezikovni in tudi osebno-kreativni razvoj mladih. V tem smislu: le tako naprej! M. G.

Šentjanški otroci pri vajah, ki so bile zame pravo doživetje Foto: SV

panje, spanje, lizanje sladoleda, gledanje v zrak in druge stvari. Sproščeno vzdušje vseh udeležencev pa nikakor ne ovira koncentriranega dela. Zaradi ogromnega zanimanja je morala Krščanska kulturna zveza

na mala čarovnica«. Že pri vajah sem opazil, da so pri »delu« čarovnice in čarovnik prve lige. Najbolj žive in pravzaprav že kar nekake predstave v malem so bile vaje otroške gledališke skupine iz Šentjanža, ki bo je-

Veronika Kušej, Celovec

Imam nalogo organizatorke oziroma koordinatorke tega gledališkega tedna; v tej zvezi sem tudi referentka za gledališko in lutkovno dejavnost pri KKZ. Ta seminar je treba videti v širšem kontekstu, saj se moje delo z gledališkimi skupinami ni omejeno edino na ta teden, temveč se vleče skozi celo leto. Posamezne skupine torej

spremljam od premiere do premiere, saj je izredno važno vedeti, kje potrebujejo pomoč in kje jih včasih žuli noga. V tem tednu imam tudi izredno intenziven kontakt z režiserji oziroma mentorji skupin; osebni kontakt in dobra komunikacija je vselej predpogoj za uspešno delo. Priprave samo za ta teden pa se začno tam nekje maja. Iščem in nagovarjam pa tudi nove skupine.

Kristina Gril (levo), Šmihel

Obiskujem 2. razred slovenske gimnazije in igram pri šmihelski gledališki skupini. Letos pripravljamo igro »Modra vrtnica«. V tej igri igram dvornega norčka, ki je od vseh najbolj moder in tudi kot prvi priskoči drugim na pomoč. Sem pa tudi najboljša prijateljica princeze (desno od Kristine). Včasih se mi zdi, da je vaj, kjer delamo precej na izgovorjavi, preveč. Sem prvič na tem gledališkem tednu, a kljub temu poznam mnogo otrok, saj jih precej hodi v slovensko gimnazijo. No v redu, zdaj se grem pa kopat.

Op. avtorja: šele od režiserke sem zvedel, da je Kristina, čeprav je zbolela, prišla na vaje, kar vsekakor ni samoumevno in je zato treba izpostaviti!

Alenka (levo) in Nadja Wieser, Bilčovs

Nadja: Letos se bomo predstavili z igro »Cesarjeve nove obleke«, v kateri igram dvorno damo. Nekako mi je že žal, da nimam več teksta, ki ga že znam celega. Sicer mi je vlogo dodelil naš režiser, a tudi sicer ne bi igrala druge vloge, ker mi je ta zelo všeč. To je zdaj že tretja igra, kjer sodelujem. Lansko leto sem imela glavno vlogo v predstavi »Žogice nogice«. Alenka: Sem v šentjanški gledališki skupini mlajših. Imam vlogo rdeče kapice in sem že drugič v Fiesi. V četrtek smo videli lutkovno predstavo, ki mi je bila kar všeč, vendar je bila princesa tako trapasta; marnava črta fajn (op. pisca: ne le trapasta princesa, temveč tudi ostali so govorili angleško, tako da jezik ni mogel biti kriv za Alenkino ostro zaznavanje in kritičnost napram princesi). Najbolj všeč mi je bil konj, ker je tako lepo rezgetal

GRAFIČNI BIENALE LJUBLJANA

Kritična zaostritev in ne zgolj informativni prikaz

V Ljubljani že od leta 1955 vsako drugo leto poteka Mednarodni grafični bienale, največja mednarodna likovna prireditev v Sloveniji in hkrati grafična prireditev z najdaljšo tradicijo na svetu. Če je v zadnjih letih privabljal vse manj gledalcev, pa to ne velja za letošnjo, že 23. po vrsti.

Likovni kritiki se strinjajo, da je po nekaj nezanimivih postavitev bienala, ki so povzročile resno razpravo o smislu njegovega nadaljevanja, letošnja prireditev zanimivejša. Organizator je namreč prvič v skoraj polstoletnem obstoju bienala omogočil umetnikom, da so sami oblikovali svoje postavitve, kar je v Ljubljano privabilo številne selektorje in umetnike.

Večjo atraktivnost letošnjega bienala pripisujejo tudi drugačni razporeditvi prostora in s tem večji preglednosti. Umetniška dela 205-ih umetnikov iz 30 držav so namreč na ogled na štirih različnih lokacijah. V Galeriji Tivoli in Moderni Galeriji so na ogled nacionalne selekcije, v Jakopičevi galeriji povabljeni um-

etniki in izbranci na razpis. Na omenjenih lokacijah bodo dela razstavljeni do konca septembra, razstavnimi prostori v Cankarjevem domu, kjer so razstavljali nagrajenci izpred dveh let, pa so zaprli svoja vrata že 18. avgusta. Razen tega, da so razstavili dela dobitnika častne nagrade Davida Hockneya in še petih umetnikov, med njimi slovenskega grafika **Vladimirja Makuca**, so se organizatorji s predstavitvijo grafičnih listov iz dvajsetih let spomnili tudi 100. obletnice rojstva mojstra slovenske grafike **Božidarja Jakca**, ki je bil glavni pobudnik popularizacije te likovne tehnike.

Med tradicijo in inovacijo

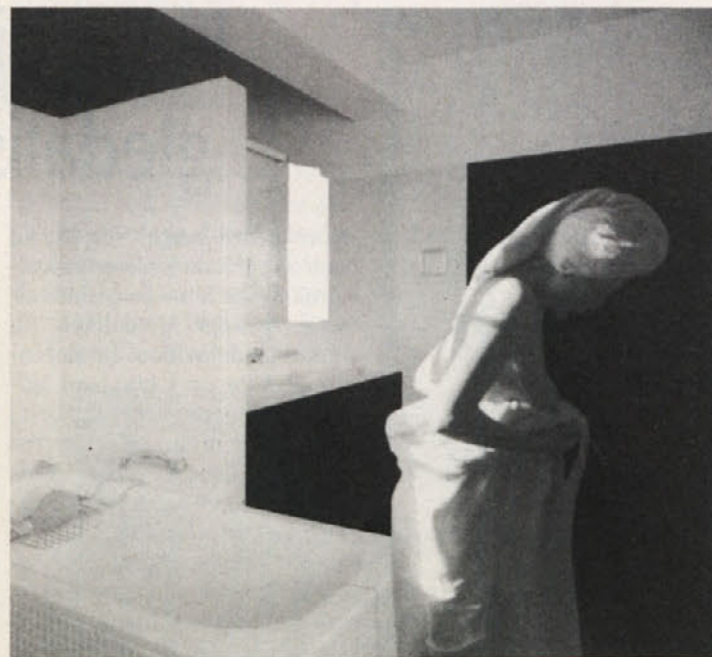
Grafika je tehnični postopek razmnoževanja slike s pomočjo matrice in je izum novega veka, njena popularizacija in s tem dostop večjega števila ljudi do umetniških del pa sovpada s povečano uporabo papirja. Da je grafika še vedno med aktualnejšimi likovnimi tehnikami, dokazuje ne le ljubljanski, temveč tudi letošnji beneški bienale.

Vendar pa je moralo priti do dopolnjevanja tradicionalnih grafičnih postopkov kot so lesorez, bakrorez, jedkanice, akvatinte in litografije, z novejšimi fotopostopki, ink-jet in računalniškimi tiski, fotokopiranjem in tudi z nadomestitvijo papirja z drugimi materiali. Lahko zapišemo, da je organizator z letošnjim izborom ponudil na ogled vse tehnike in vse stile ter vključil tako mojstre grafike kot tudi še neuveljavljena imena.

Letošnji nagrajenci

Na vsakem bienalu podelijo kar nekaj nagrad, in sicer veliko častno nagrado, veliko nagrado, tri bienalske nagrade, nagrado za mladega ustvarjalca SanZanzobi in nagrado za najbolj izviran nacionalni izbor. **Veliko častno nagrado** je letos dobil britanski umetnik Richard Hamilton, diplomant Kraljeve akademije za likovno umetnost iz Londona, ki je uspel v času pop arta v 60ih letih.

Veliko nagrado je odnesel s seboj Korejec Sang-Gon Chung, tri bienalske nagrade pa so

Richard Hamilton je letošnji dobitnik velike častne nagrade

prejeli Madžarka Agnes Haasz, ki se ukvarja z elektrografičnimi postopki, Estonec Mark Laimre, ki v svojih delih prikazuje samomorilsko krizo in pri tem uporablja tisk s krvjo, in najstarejši udeleženec bienala, tržaški Slovenec **Lojze Spacal**.

Nagrado, ki jo mlademu ustvarjalcu v denarni obliki in v obliki štipendije za študij italijanske umetnosti tehnike litografij in gravure v ateljejih v Firencah ali v Benetkah podeljuje italijanska kulturna hiša SanZanzobi, je letos dobila

slovenska umetnica **Zora Stančič**. Stančičeva kot izhodišče za linorez vzame fotografijo, nato pa oboje računalniško obdela in z ink-jet odtisom prenese na platno. Za **najbolj izviran nacionalni izbor** so nagradili selekcijo Brazilije, ki vključuje dela petih umetnikov.

Koroška Slovenca **Valentin Oman** in **Rudi Benetik** razstavljata v Jakopičevi galeriji, kjer so razstavljeni dela umetnikov iz natečaja oziroma vabljenih umetnikov.

Irena Destovnik

REPENTABOR

Mokra nevesta – srečna nevesta

Če ta pregovor drži, bo letošnja nevesta s Kraške ohceti v Repentabru med najsrečnejšimi. Ko sta se mladoporočenca z več kot šeststotimi svati v narodnih nošah po obveznem postanku na »žvacetu« odpravila peš iz Cola proti Repentabru, se je ulilo kot iz škafe. Ljudje so pripovedovali, da je bilo prav tako mokro kot na prvi ohceti pred 31 leti.

Letos je bilo še posebno slovesno, saj so v četrtek, 26. avgusta, prvi dan že 19. Kraške ohceti, odprli tudi prenovljeno Kraško hišo, ki je bila leta 1968 preurejena v muzej. Tisti, ki smo si tako Kraško ohcet kot Kraško hišo prišli ogledat prvič, smo si o njuni tridesetletni zgodovini lahko ogledali razstavo, pripravljeno predvsem s pomočjo fotografskega gradiva.

Poroka kot javno pričevanje obstoja slovenske skupnosti

Vesna Guštin, ki je svojo knjigo o kraški kulinariki z naslovom »Je več dnevou ku klobas« lani novembra predstavila Pri Adamu v Svečah, je »duša« prireditve, ki vsakokrat privabi tudi do deset tisoč ljudi. Do osemdesetih let je bila prireditev vsako leto, kasneje pa vsaki dve leti. Obiskovalci niso le prebivalci okoliških vasi, temveč pridejo tudi iz drugih italijanskih pokrajin in iz Slovenije. Kot pravi Vesna Guštin, se mora par, ki se odloči za poroko na Kraški ohceti, dobro zavedati, da »s svojo izbiro spremeni zasebni praznik v javno pričevanje obstoja slovenske skupnosti v teh krajih tako v preteklosti kot tudi še danes«.

Strog poročni ceremonial

Ohcet je trajala štiri dni, poročni ceremonial, značilen za poroke konec prejšnjega stoletja na celotnem Krasu, je bil natančno izdelan. Praznovanje se je pričelo v četrtek, ko sta se ženin s fantovščino in nevesta z dekliščino poslovila od fantovskega oziroma dekliškega živ-

ljenja. Ta večer sta še zadnjič pred poroko javno zaplesala skupaj.

V petek zvečer smo si ogledali podoknico. Bodoči ženin je poskušal po lestvi splezati v nevestino sobo, pri čemer se je moral spretno ogibati budnemu oč-

ki so se je udeležili le v narodno nošo oblečeni svatje. Po poroki se je spreved z mladoporočencema na čelu in s svati napotil do bližnje gostilne na obvezen »žvacet«, to je telečji golaž, in vino. Po pogostitvi se je spreved odpravil peš do Kraške hiše, kjer je bila predaja neveste. Poročno kosilo z značilnimi kraškimi jedmi je bilo v vaški gostilni, popoldan pa sta ženin in nevesta odprla ples na vaškem trgu.

»Slovensko dekle si mora znat narediti kiklo sama ...«

Ena od značilnosti Kraške ohceti so tudi noše, ki jih nosijo svatje. Že kmalu se bo v Trstu začel naslednji dveletni tečaj, na katerem bodo udeležence šivale nove noše za sebe in svoje družinske člane za naslednjo ohcet. S tečaji šivanja noš je začela gospa Marta Košuta, avtorica knjige »Tržaška noša in njena vezena«, ki pravi, da je mnogo

za ženina je letos že desetič izdelal krojač Zoro Štokelj.

Dodatna ponudba

Organizatorji so poleg razstave o zgodovini Kraške hiše in Kraške ohceti pripravili tudi razstavo sedmih obrtnikov, ki so predstavili keramične izdelke, nakit, ikone, skrinje in izdelke iz kamna. Prav tako jih je treba pohvaliti zaradi kvalitetne ponudbe hrane in pijače. V času ohceti so v vasi odprli devet os-

Dogodek za staro in mlado

Poroke v cerkvi se udeležujejo le v narodno nošo oblečeni svatje

žensk prav s tem, ko so si same sešile nošo, vzpostavilo poseben odnos do tega praznika, saj se število noš pri vsaki ohceti zelo poveča. Tudi letošnja nevestino nošo, ki pa je bila goriška, je izdelala gospa Marta Košuta. Za Goričanke je bilo značilno, da so se prej kot Tržačanke začele nositi meščansko, saj so bile zaposlene v tovarnah svile, ki jih je Marija Terezija odprla v Gorici. Nošo

mic, ki so ponujale kraške jedi in vina, hrano in pijačo pa sta na vaškem trgu ponujala tudi domače kulturno in športno društvo. Prav gotovo so, kot vsako leto, prodali največ kraških kuhanih štrukljev, ki so jih vse dni pripravljale domačinke. Manj-kalo ni niti pršuta, fanclov z dušo, jote, potice, mineštre in še bi lahko naštevali.

Alenka in Luca, srečno!

Irena Destovnik

19. SLIKARSKI TEDEN V SVEČAH

Senza čopičči v Svečah

Brez čopičev umetnice in umetniki slikarskega tedna v Svečah sicer tudi letos niso mogli izhajati, toda kar nekaj jih je bilo, ki se niso držali le slikarstva, temveč so s svojimi inštalacijami širili ozko pojmovanje tedna kot teden slikarstva. Tako bi se tradicionalni slikarski teden tokrat zaslužil tudi naziv Slikarski in inštalacijski teden v Svečah. Predstava del je bila preteklo soboto in je privabila lepo število radovednih obiskovalcev.

Med umetniki, ki so poskrbeli za to, da je za teden dni zaživela ustvarjalnost v idilični rožanski vasici, naj bo na prvem mestu omenjen italijanski umetnik Flavio da Rolda. S svojim delom je pokazal, kako si predstavlja umirjeno sedenje pod milim nebom. Okoli stola, ki ga je pobarval modro, stojijo prav tako modro pobarvani domači ostrvi. Nanje pa je pritrdil kamne iz svojega domačega italijanskega kraja Beluna. S tem je med drugim nakazal, da se povezovanje prek meja ne omejuje le na ljudi, temveč da

lahko tudi zajema snovi – na primer sveške ostrve in belunske kamne.

Inštalacija Flavio da Rolda

Zastopnik koroške umetniške posadke, Eduard Lesjak, je ustvarjal s pomočjo šivalnega stroja. Z njim je na manjših štirioglatih površinah našival razne motive iz okolice. Sicer umetnine na prvi pogled res izgledajo nekako filigrane, toda zanimive so tudi še po stotem pogledu.

Z Goršetovim življenjem in njegovimi navadami se je v inštalaciji na vrtu istoimenske galerije ubadala umetnica Metka Erzar iz Slovenije. Pot, ki jo je Gorše redno prehodil iz svojega ateljeja v cerkev, je Erzarjeva uprizorila z belo podolgovato

preprogo. Sredi poti je postavila na deh straneh odprto streho, pod katero se je tik pred tlom sukal sveti duh.

Nadaljnji udeleženci slikarskega tedna v Svečah so bili Gaetano Ricci, Giorgio Vazza, Zdenko Huzjan in Richard Kaplanig.

M. G.

ŠENTJAKOB / SURA ZA AFRIKA 99

Melanholični ritmi s Kapverdskih otokov

Z virtuosnim koncertom dne 2. septembra se je skupina Simentera (slovensko setev) predstavila navdušenemu občinstvu v šentjakobskem farovžu. Organizatorji so sicer predvidevali, da tokrat ne bo sedišč, toda ob pogledu v dvorano se je publika odločila drugače in kar sama poskrbela za klopi. Vsaj prvi del koncerta ji je dal prav. Simentera je predvajala zelo mirne, v aranžmajih zahtevne skladbe, ki so zahtevale tudi zbranost poslušalcev. Od vsega začetka ni bilo preslišati melanholije v pesmih s Kapverdskih otokov. Nekam sorodna se je zdela oni v domačih otožnih pesmih, toda prefinjeni ritmi in vokalna izvedba so popeljale v svet, ki je dal slutiti utrip življenja v majhni državi pred zahodnoafriško obalo. V svojih pesmih, ki te-

meljijo na tradicionalni glasbi in ritualnih plesih, je Simentera pripovedovala iz vsakdanjega življenja ljudi. Melanholija pa je pričala o tem, da to življenje najbrž ni (bilo) ravno najlažje, toda glasba je s svojo živo pisano mešanico afriških in evropskih, predvsem portugalskih prvin pričala tudi o razgibani in

veseli strani, kar je bilo slišati predvsem v drugem delu koncerta.

Dobro vzdušje v Šentjakobu je kalila le slaba akustika v dvorani, ki je sicer bila že pripravljen za ponovitve igre »Gospodar muh«, a ravno prva šnja za nastop desetglave skupine.

A. L.

ŠENTJANŽ / K & K

Teden plesa v Šentjanžu

Od 30. avgusta do 4. septembra je k & k center imel v gosteh plesno skupino Metaffa iz Nižje Avstrije. Skupina deluje že štiri leta, sodelujejo pa izključno amaterji, ki tedensko vadijo in imajo vmes še celodnevne delavnice. Lansko leto so v k & k centru gostovali s plesno predstavo »Novak Marie« in tedaj so se v Šentjanžu tudi dogovorili za ožje sodelovanje v obliki delavnic.

Medtem ko je skupina Metaffa zadnji teden v dvorani k & k

centra vadila in si eksperimentalno pridelala novo predstavo, je bil dopoldan v pritličju na sporedu ples za otroke pod vodstvom kubanske plesalke Mercedes Vargas, zvečer pa tečaj afrokubanskih plesov. Obisk tečajev je bil zadovoljiv tako za prireditelja kot tudi za sodelujoče, saj so otroci radi prihajali. Ob učenju salse, mambe, rumbe in drugih plesov so udeleženci večernega tečaja spoznavali afro-kubansko kulturo.

V soboto zvečer je sledila kot zaključek tedna plesa v k & k centru krstna uprizoritev plesne predstave »Potovanje črnih solz«. Kar se tiče obiska, intenzivno delo skupine žal ni bilo nagajeno. Skromni odmev da v k & k centru razmišljati o vzrokih: so plesne predstave nezanimive, mogoče prezahtevne; ali »tuja« skupina pač ne vleče; je preveč drugih terminov ...? Kontakti do Nižje Avstrije preko skupine Metaffa se bodo na vsak način nadaljevali. Cilj je, da bo kdaj v Hornu prireditve o slovenski manjšini na Koroškem.

ALPE-ARKTIKA

Inukshuk – kaj paj to?

Inukshuk je grenlandsko in pomeni »mož iz kamna«. Ti kamni moške imajo v Arktiki pomen smerokaza oziroma znaka, ki opazarja na različne posebnosti narave; tako tudi svari pred nevidnim prepadom in podobno. Vendar teh kamenih mož ne najdemo le v Arktiki, temveč tudi v naših Alpah, kjer opravljajo isto funkcijo in se jim reče »Steinmandl«. Med drugim je bil to povod za skupino ARBOS, da

se seznani s kulturo tamkajšnjih rodni prebivalcev Inuit. Projekt skupine obsega razstavo, ki je informacijskega značaja (11. 9. do 12. 10., po-pe 13.00 do 16.00, Pischeldorfer Straße 12), dve operi, ki se obe spoprijemata z življenjem v teh severnih krajih, in grenlandski maskni ples. Prvi del projekta se je odvijal že od 1. do 9. junija v kanadskem delu Arktike. V Evropi so po predstavah in v Celovcu med 18. 9. in 2. 10. še na vrsti Praga, Erfurt, København in Bergen. Posebno zanimiva pa bo zagotovo predstava na Reissecku 25. septembra (informacije: 0463/50 36 18).

LJUBLJANA

Dunajski kulturni dnevi

V ljubljanskih Križankah bodo od 11. do 15. septembra Dunajski kulturni dnevi, ki jih organizirajo Mednarodni glasbeni center z Dunaja (IMZ), Mesto Dunaj in Mesto Ljubljana, Kulturni oddelek avstrijskega veleposlaništva v Ljubljani in Festival Ljubljana.

Kulturni dnevi se bodo pričeli v soboto, 11. septembra, ob 19.30 v Križankah z otvoritvenim koncertom Orkestra Johanna Straussa z Dunaja. Na programu bodo valčki in polke skladatelja. Isti večer se bo ob 21. uri v Križankah pričel Festival opernega filma. Prvi večer bo na programu film J. Straussa »Netopir«. Izvajalci so orkester, zbor in balet Dunajske državne opere s solisti Gundulo Janowitz, Eberhardom Wächterjem in

Renato Holm. 12. septembra bo ob 20. uri na sporedu Verdijev »Rigoletto«, ki ga izvajajo Dunajski filharmoniki in zbor Dunajske državne opere. V glavnih vlogah pojejo Ingvar Wixell, Luciano Pavarotti in Edita Gruberova. 13. septembra bo ob 20. uri »Lohengrin« Richarda Wagnerja z orkestrom in zborom Dunajske državne opere. Glavne vloge pojejo Plácido Domingo, Cheryl Studer in Georg Tichy. V torek, 14. septembra, bodo predvajali film »Figarova svatba« W. A. Mozarta. Izvajalci bodo Orkester in zbor Dunajske državne opere s pevci Cheryl Studer, Ruggerom Raimondijem in Luciom Gallom. Kot zadnji bo 15. septembra na sporedu film »La gioconda« A. Ponchiellija. Glavne vloge bodo peli Eva Marton, Plácido Domingo in Alfred Burgstaller.

Vstop na vse prireditve je prost; za otvoritveni koncert je potrebno pri blagajni Festivala prevzeti brezplačne vstopnice. L. S.

NOVO MESTO

»Lan« že devetič cveti

Dvojezična etnološka razstava Slovenske provstne zveze »Ko bo cvetel lan« se je zno-

va preselila. Tokrat je na ogled v Dolenjskem muzeju Novo Mesto. Razstavo sta 3. septembra odprla pospredsednik SPZ Božo Hartmann in sekretar za kulturo pri mestni občini Novo mesto Robert Judež. Razstava je še odprta do 24. oktobra.

Koncertna dvorana v Internetu

»Kleine Zeitung Online« ponuja od letos avgusta naprej zainteresiranim komponistom, glasbenikom, zborom in bendom vseh glasbenih smeri možnost, da predstavijo svojo ustvarjalnost na posebno za to namenjenih domačih straneh <http://mp3.kleine.at> in to brezplačno. Glasbene skupine so vabljeni, da dajo na razpolago informacije o skupini, kontaktne naslove ter

tonske posnetke (CD, kaseto, LP itd.), ki se kopirajo v revolucionarnem formatu za digitalne tonske posnetke »MP3« v internet. Obiskovalec teh domačih strani ima možnost, da posluša glasbo preko interneta, pravtako lahko kontaktira ustvarjalca in po tej poti kupi glasbeno publikacijo. Podrobnejše informacije: *Kleine Online*, Joachim Schauer, Zi. 318, Schönaugasse 64, 8010 Graz, Tel. 0316/875 3906, ali Slovenska prosvetna zveza, tel. 0463/514300 -12 (Karl), e-mail karl.jensac@slo.at, ki vam tudi v tej zadevi nudi kooperacijo.

PRIREDITVE

ČETRTEK, 9. 9.

ŽELEZNA KAPLA, Gostilna Koller
– Tržna občina Železna Kapla
19.30 »Kapelški dnevi varstva okolja«

PETEK, 10. 9.

ŽELEZNA KAPLA, Biomasse-Heiz-
anlage – Tržna občina Žel. Kapla
14.00 »Kapelški dnevi varstva okolja«
– Fešta

SOBOTA, 11. 9.

ŽELEZNA KAPLA, Pred občino –
Tržna občina Železna Kapla
9.00 »Kapelški dnevi varstva okolja«
– Coppla Kaša-praznik

BOROVLE, pri Cingelcu na Trati –
Društvo koroških slov. pravnikov
9.00 Srečanje slovensko govorečih
pravnikov iz Avstrije, Slovenije
in Italije na temo »Prilagajanje
zakonodaje o gospodarskih
družbah v Evropski pravni ure-
ditvi«; prijave: tel.: 0463/516330

ŠENTJANŽ, k & k – k & k
20.00 »Bužec on, bušca jaz« (M. Tomšič)

NEDELJA, 12. 9.

LOBNIK, Pri Wölfelnu-Prušniku
– Zveza koroških partizanov
7.30 Spominski pohod »Po poteh
Johana, Gašperja in Lenarta«.
Zaključek: med 14. in 15. uro
pri Peršmanu v Podpeci

GLOBASNICA
8.00 Rozalsko žegnanje
RADIŠE, Radiše
10.30 Radiško žegnanje. Nastopajo
trio Pavlič z Obirskega in
folklorna skupina iz Turnišča

PONEDELJEK, 13. 9.

TINJE, v Domu – Sodalitas
19.30 Odprtje razstave »Slikanje in
grafika«. Do 4. oktobra

PLIBERK, Pri Brezniku –
Slovenska sekcija KPÖ
20.00 Janko Messner, p. d. Pokrži-
kov Luka, bo bral in povedal
svoje o volitvah, »Kvartet
Kanta« iz Slovenije pa zaigral

TOREK, 14. 9.

LIBUČE, Galerija Falke
19.00 Gustav Januš. 60 novih dnevnih
slik. Odprtje razstave. Do 16. 10.

GLASBENA ŠOLA NA KOROŠKEM,
Mikschallee 4, Celovec, tel. 0463/35985Razpored za
vpisovanje novih učencev

PODJUNA – PONEDELJEK, 13. 9. 1999

Pliberk, Posojilnica	ob 13.30
Šmihel, farni dom	ob 14.30
Globasnica, ljudska šola	ob 15.30
Dobrla vas, kulturni dom	ob 16.30
Šentprimoz, kulturni dom	ob 17.30

ROŽ – PONEDELJEK, 13. 9. 1999

Šentjakob, društ. soba nad Posojilnico	ob 13.30
Ledince, ljudska šola	ob 14.30
Bilčovs, društ. soba nad staro Posojilnico	ob 14.30

Sveče, pri Gorsetu	ob 15.30
Sele, farni dom	ob 17.00
Borovlje, pri Bundru (Postgasse 4)	ob 18.00

CELOVEC – SREDA, 15. 9. 1999

Mohorjeva ljudska šola	ob 11.00
Mladinski dom, klavirska soba	ob 14.00

ZILJA – SREDA, 15. 9. 1999

Straja vas, ljudska šola	ob 14.00
--------------------------	----------

VIDETI / SLIŠATI

LJUBLJANA, CANKARJEV DOM

Franz Kafka:
Preobrazba

»Prebujajoč se, enkrat
zjutraj, po vznemirjajo-
čih sanjah je Gregor
Samsa opazil, da se je v
svoji postelji preobrazil
v grd insekt.«

V Cankarjevem domu v Ljub-
ljani gostuje gledališče Satiri-
kon Arkadija Rajkina in umet-
niški center V. Mejerholda iz

Moskve z gledališko predstavo »Preob-
razba« Franza Kafke. Režiser je ruski
narodni umetnik in dobitnik najvišjih
ruskih nagrad Valerij Fo-
kin, ki je tudi svetovno
znan zaradi izvirnih inter-
pretacij dramatskih likov,
kjer se zaradi spremenjene
smeri umetniškega iskanja
oblikuje drugačna esteti-
ka. Ansambel je prav tako
ruski.

Predstave so še do 12. 9.
1999, vsakič ob 20. uri.
Rezervacija kart po tel.
štev. 00386/61/222815.

Dr. Štefan Jelen, Železna Kapla

DOPUST

od 30. avgusta do 12. septembra

Dr. Franc Wutti, Borovlje

DOPUST

od 6. do 12. septembra 1999

DRUŠTVO KOROŠKIH
SLOVENSKIH PRAVNIKOV

v Celovcu obvešča vse člane in prijatelje,
da bo letošnje srečanje slovensko govorečih
pravnikov iz Avstrije, Slovenije in Italije

v soboto, 11. 9. od 9.00 naprej
pri Cingelcu na Trati pri Borovljah.

**Tema: »Prilagajanje zakonodaje
o gospodarskih družbah
Evropski pravni ureditvi«**

Po kratkih referatih bo sledila diskusija, nato
pa gremo na kosilo v gostilno Antonitsch-Pe-
tritsch v Glinjah. Če bo še kaj časa, se bomo
po strokovnem delu pustili »prebroditi« s čol-
nom čez Dravo – pred kosilom.

Prijave prosim na telefon (0463) 516 330 ali
pa na faks (0463) 514 324 (odvetniška
pisarna dr. Serajnik)

PRAZNUJEJO! Hilda Gott-
hardt z Dul na Zilji – rojstni
dan; Jure Vrhnjak iz Gornje
vasi – rojstni dan; Mihi Kar-
ničar z Obirskega – 50. rojst-
ni dan; Janez Kolter z Brega pri Žvabe-
ku – rojstni dan; Leopold Leben iz Pli-
berka – rojstni dan; Marija Lutnik iz
Dolnje vasi – rojstni dan; Marija Kos iz
Strpne vasi – rojstni dan; Marija Hobel
iz Goselne vasi – rojstni dan; Marija
Žmaucer iz Strpne vasi – rojstni dan;
Pepi, Renate in Sonja Wolte s Sel pri
Šmarjeti v Rožu – rojstne dneve; Milka

Posojilnica-Bank Št. Jakob v Rožu
r. z. z. o. j., A – 9184 Št. Jakob v Rožu

POSJOJILNICA-BANK
Št. Jakob/St. Jakob

razpisuje delovno mesto

Znanje obeh deželnih jezikov
ter trgovska izobrazba sta potrebna!
Ponudbe z življenjepisom
naslovite na:

Posojilnica-Bank Št. Jakob v Rožu
9184 Št. Jakob v Rožu 14
telefon 04253/314

Slovenska prosvetna zveza vabi na
SPOMINSKO PRIREDITEV

O ŽIVLJENJU IN DELU PAVLA KERNJAKA

v soboto, 18. septembra 1999 ob 16. uri
v dvorani pod farno cerkvijo v Šentilju.

Nato vabijo

Cerkveni pevci Šentilj, KKZ in SPZ na
ODKRITJE SPOMINSKE PLOŠČE
PAVLU KERNJAKU

ob 100-letnici rojstva

Svečanost bo ob 18. uri

pred staro cerkvijo v Šentilju.

Glasbeni okvir: Cerkveni zbor Šentilj,

Slovenski oktet, Duo Pavle & Albert

Žegnaje na Radišah

Za celovčane ter prebivalce okoliških
krajev so Radiše priljubljena izletna
točka. Nedeljski izlet 12. septembra
1999 pa lahko povežete z obiskom RA-
DIŠKEGA ŽEGNANJA. Pred kulturnim
domom (ali v njem) bo poskljeno za
okusne jedi in prijetno zabavo, ki jo
nudi Trio Pvlč z Obirskega. Za poslasti-
co pa bo tokrat nastopila Folkorna sku-
pina Štefan Raj iz Turnišča v Sloveniji.

Vašega obiska se veseli Slovensko
prosvetno društvo na Radišah.

Čapelnik iz Libuč – 70.
rojstni dan; Marija Jug iz
Vogrč – 29. rojstni dan;
Kristina Reichl iz Dolne
vasi pri Žvabeku – rojstni
dan; Matevž Nachbar iz Čirkovč – roj-
stni dan; Edit Hribernik iz Sel – rojstni
dan; Marija Mochar z Lancove – rojst-
ni dan; Mirko Ogris iz Drabunaž – roj-
stni dan; Gerda Kofler iz Šentpetra –
okrogli rojstni dan; Mari Dvojčak-Smr-
tnik z Obirskega – rojstni dan; Miha Kap
z Zgornjih Žamanj – rojstni dan; Pepca
Wieser iz Celovca – rojstni dan; Marica
Ogris z Lipice – rojstni dan; Fridi Osoj-
nik iz Lepene – rojstni dan; Franci Pav-
lič z Obirskega – rojstni dan.

Slovenski vestnik – usmerjenost lista
seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim
poudarkom na narodnopolitičnem interesu.
SV prejema podpore iz sredstev
za pospeševanje narodnih manjšin.

tel. 0463/514300-0 • faks -71

UREDNIKA

dr. Andrej Leben (-34) Jože Rovšek (-30)
Tajništvo Urška Brumnik (-14)
Naročniška služba Milka Kokot (-40)
Prireditve Andrea Metschina (-22)

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem

TISK

Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA

tel. 0463/50566

VSI

Tarviser Straže 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE – teletekst 299

Četrtek, 9. 9. ■ 18.10 Rož – Podjuna – Zilja

Petek, 10. 9. ■ 18.10 Utrip kulture

Sobota, 11. 9. ■ 18.10 Od pesmi do pesmi
– od srca do srca

Nedelja, 12. 9. ■ 6.06 Dobro jutro, Koro-
ška / Guten Morgen, Kärnten! (žpk. Slav-
ko Thaler) 18.00 Glasbena mavrica

Ponedeljek, 13. 9. ■ 18.10 Kratki stik

Torek, 14. 9. ■ 18.10 Otroški spored

Sreda, 15. 9. ■ 18.10 Glasbena mavrica
21.04 Večerni spored

DOBER DAN, KOROŠKA

Nedelja, 12. 9. ■ 13.30 ORF 2 • Anton
Marin Slomšek. Slovenec za vse čase.
Polurna dokumentacija Mirka Bogataja o
življenju in poslanstvu zadnjega škofa la-
vantinske škofije in prvega mariborskega
principala, ki ga bo papež Janez Pavel II.
19. septembra v Mariboru razglasil za
blaženega.

Ponedeljek, 13. 9. ■ 3.30 ORF 2 – Po-
novitev) 16.30 TV SLO1 – Ponovitev

RADIO KOROTAN

na frekvencah 105.5, 106.8 in 100.9

VSAK DAN ■ 6.00 Dobro jutro, sonce
8.00 Domače viže in zborovska glasba
8.30 Živa (do 10.00) 14.00 V taberni
16.00 Od štirih do šestih

Nedelja, 12. 9. ■ 8.00 Otroški vrtljak
8.30 A capella – Stanko Polzer o polet-
nem delovanju zborov 15.30 Voščila

RADIO AGORA 105,5

Tel. 0463/418 666 Faks: 418 666 99
e-mail: agora@magnet.at

PETEK, 10. 9. ■ 10.00 Kalejdoskop
12.00 Poročila 12.07 Divan 13.00 Kul-
tura 18.00 Glasba 18.45 Poročila 19.00
Otroški kotichek 19.15 Glasba 20.00
Soundcheck 21.00 DJ-Line 24.00 Glasba

SOBOTA, 11. 9. ■ 10.00 Simpozij v Os-
jah: Umetnost in demokracija – preda-
vanje Guntherja Damischa 12.00 Poroči-
la 12.07 Divan 13.00 Die Welt – ein
Dorf 18.00 Glasba 18.45 Poročila 19.00
V pogovoru (pon.) 20.00 Yugorock
23.00 Siesta 24.00 Glasba

NEDELJA, 12. 9. ■ 10.00 Evropa v enem
tednu 10.30 Glasba 11.00 Literarna ka-
varna 12.00 Poročila 12.07 Divan 12.30
Out of Carinthia: Dr. Willi Reichmann
18.00 Glasba 18.45 Poročila 19.00 Alpe
Adira 20.00 Sunday Loops 22.00 For
those about to rock 24.00 Glasba

PONEDELJEK, 13. 9. ■ 10.00 Kalejdo-
skop 12.00 Poročila 12.07 Divan 13.00
Alpe Adria (pon.) 18.00 Glasba 18.45
Poročila 19.00 Otroški kotichek 19.15
Glasba 20.00 Take the jazz train 22.00
Die Welt – ein Dorf (pon.) 23.00 Šoja &
Elster 24.00 Simpozij v Osjah (pon.)

TOREK, 14. 9. ■ 10.00 Kalejdoskop 12.00
Poročila 12.07 Divan 13.00 V pogovoru
18.00 Šport 18.45 Poročila 19.00 Otroški
kotichek 19.15 Glasba 20.00 Noche Latina
21.00 Campus Radio (pon.) 22.00 Liter-
arna kavarna (pon.) 23.00 Nachtfalter

SREDA, 15. 9. ■ 10.00 Kalejdoskop 12.00
Poročila 12.07 Divan 13.00 Po Koro-
škem 18.00 Glasba 18.45 Poročila 19.00
Otroški kotichek 19.15 Glasba 20.00 Ruff Ra-
dio 22.00 Mad Force 24.00 Out of Carinthia

ČETRTEK, 16. 9. ■ 10.00 Kalejdoskop
12.00 Poročila 12.07 Divan 13.00 Glas-
ba 18.00 Šoja & Elster 18.45 Poročila
19.00 Otroški kotichek 19.15 Yesterday &
Today 20.00 Music for the masses 23.00
Internet Freak Show 1.00 Soundtrack

ROGAŠKA SLATINA

Seminar za vzgojitelje zamejskih domov

Zavod RS za šolstvo je pod pokroviteljstvom Ministrstva za šolstvo in šport organiziral od 23. do 25. avgusta v Rogaški Slatini tradicionalno letno srečanje vzgojiteljic in vzgojiteljev ter ravnateljic in ravnateljev iz zamejstva. Letošnjega seminarja, ki je bil že 30. po vrsti, se je udeležilo 25 pedagoških delavcev Slovenskega dijaškega doma »Srečko Kosovel« in Zavoda šolskih sester iz Trsta, Slovenskega dijaškega doma »Simon Gregorčič« in Zavoda »Svete družine« iz Gorice in Mladinskega doma iz Celovca. Seminar je vodila višja svetovalec pri Zavodu za šolstvo prof. Danica Starkl.

Nov dijaški dom znane rogaške steklarske šole je nudil prijetno in udobno nastanitev. Strokovni del sta večje in spodbudno vodili dr. Majda Pšunder, ki je predstavila temi »Motivacija za vzgojno delo« in »Potrebe in pričakovanja vzgojnega procesa v domu« in koor-

dinatorka seminarja prof. Danica Starkl, ki nam je predstavila prenovljeni vzgojni program v Sloveniji in s katero smo obde-

vloga vzgojitelja« ter »Spremljanje in evalvacija vzgojnega dela«. Ob priložnosti tega 30. srečanja je bila v torek popol-

Udeleženci seminarja pred vhodom v dijaški dom v Rogaški Slatini. Iz Mladinskega doma so se jubilejnega 30. seminarja v Rogaški Slatini udeležili ravn. mag. J. Blajs, vzgojiteljice B. Piskernik, M. Kavčič, E. Velik in vzgojitelj mag. R. Jernej

lali teme »Kvaliteta vzgojnega dela«, »Timsko načrtovanje vzgojnega dela«, »Naloge in

dne posebna slovesnost, ki so se je udeležili ravnateljci dijaških domov Slovenije, nekateri

predavatelji in organizatorji prejšnjih seminarjev, med njimi dr. Vinko in dr. Marija Skalar, Momčilo Jankovič, Tone Skok in Jože Prelog, v zastopstvu ministrstva za šolstvo in dr. Darja Trček in inšpektor slovenskih šol in domov Alojz Širec. V imenu zamejskih domov je spregovoril nekdanji ravnatelj dijaškega doma v Trstu Edvin Švab. V kratkem zgodovinskem prikazu teh seminarjev je omenil vrsto angažiranih ljudi, ki so na ta ali oni način bili povezani s temi seminarji, od katerih jih je bilo 6 v Trstu, 5 v Gorici, 4 v Celovcu, po dva v Murski Soboti, v Novem mestu, v Škofji Loki in na Bledu, po eden pa v Ljubljani, na Ptuj, v Portorožu, Mariboru, Velenju, Radovljici in v Rogaški. Poudaril je tudi, da ti seminarji nikoli niso bili in naj tudi nikoli ne postanejo rutinsko srečanje pred pričetkom novega šolskega leta, ampak so bili in naj bodo odprta tribuna, na kateri

se bo prepletalo in tkalo medsebojno spoznavanje in spoznavanje novih izsledkov in spoznanj v vzgoji in izobraževanju. Pozdrave in pohvalne ocene so podali še inšpektor slovenskih šol Alojz Širec, bivši svetovalec za domove M. Jankovič, Ivan Ateljšek za skupnost domov in dr. Darja Trček, za ministrstvo za šolstvo in šport.

Proslavi je sledila zanimiva in vsebinsko bogata okrogla miza, na kateri je bila poudarjena predvsem obojestranska korist povezovanja preko meja. V okviru tega tridnevnega seminarja pa je bil tudi ogled znamenite baročne cerkve, ene od treh najstarejših lekarn v Evropi, čokoladnice in turistične kmetije v bližnjem Olimju. Ob zaključku uspelega 30. seminarja so udeleženci predlagali, naj bo 31. seminar v letu 2000 v Novi Gorici, mestu ob odprti meji.

J. B.

MOJSTRANA / DOVJE

Osmi Alježevi dnevi

Na Dovjem so se končali osmi Alježevi dnevi v spomin na župnika Jakoba Aljaža, ki je na Dovje prišel maševat pred 110 leti. Letos mineva tudi deset let od odkritja Aljaževega spomenika ob magistralni cesti na Dovjem. 85-letnico obhaja Kulturno umetniško društvo Dovje-Mojstrana, ki ga je ustanovil Jakob Aljaž pod imenom Katoliško slovensko izobraževalno društvo in 100 let mineva tudi od rojstva domačina, Slovencem malo znanega pesnika, pisatelja, dramatika, časnikarja in zbiralca domačih pripovedk Mirka Kunčiča.

Obletnice so praznovali s številnimi kulturnimi in planinskimi prireditvami. V petek, 20. avgusta, so v kulturnem domu na Dovjem odprli razstavo diapozitivov in fotografij »Človek od zibelke do groba«. Med 54 avtorji iz vse Slovenije

je prvo nagrado za kolekcijo diapozitivov dobil Dejan Jukič iz Portoroža, prvo nagrado za posamični diapozitiv Jože Pojbič iz Murske Sobotice, za fotografijo pa Jože Mihelič iz zavoda Triglavski narodni park Bled. V soboto, 21. avgusta, je bila projekcija slovenskega filma »Tri zgodbe«, v katerem sta igrala domačina Julka Dovžan-Starič in Rudi Kosmač-Brolhov.

V petek, 27. avgusta, so sredi Dovjega na prireditvi »Dobimo se na vasi« predstavili zgodovino svojih krajev. Na prireditvi so nastopili številni glasbeniki, pevci in igralci. V soboto, 28. avgusta, pa je bila v kulturnem domu na Dovjem osrednja prireditev z naslovom »Večer znanih domačinov«, katere gost je bil dr. Matjaž Kmecl. Na prireditvi so predstavili nekaj imenitnih Sloven-

cev, s katerimi se ponašata Mojstrana in Dovje. Janez Klančnik je v 19. stoletju kot trgovec s slonovo kostjo »odkril« nekatere dele Afrike, duhovnik in botanik Klemen Janša je v preteklem stoletju dognal številne botanične posebnosti, šolnik Franc Lavtižar je bil na začetku 20. stoletja v ministrstvu znan organizator dobrodelnega sklada na Slovenskem, čebelar Mihael Ambrožič je bil znan vse tja do Dunaja, Minca Rabič pa je zaslovela kot državna prvakinja v smučarskih skokih in odlična trenerka svojih še boljših naslednikov.

V nedeljo, 29. avgusta, je bil tradicionalni planinski pohod v Vrata, kjer je Dovški oder v bližini Aljaževega doma zaigral »Skrivnost Blaščeve jame« iz dramatizacije »Triglavskih pravljic«, pisatelja Mirka Kunčiča. Letošnji osmi Alježevi dnevi so se končali s slovesno mašo v kapelici v Vratih.

L. K.

VELENJE

Titova nova oblačila

Že sobotna prireditev, imenovana Kunigunda – festival mladih kultur, se je v Velenju začela kar na svojstven način. V nova oblačila so namreč odeli

spomenik maršala Tita, ki stoji na osrednjem Titovem trgu v Velenju. Organizatorji prireditve (Mladinski center Velenje, Šaleški študentski klub in ŠOU

iz Ljubljane) so nekako dosegli, da je spomenik dobil znova malo več pozornosti, in kot se po mestu sliši, njegova usoda še vedno ni dokončno znana, saj naj bi tu morala stala nova knjižnica. Kakorkoli že, za borce lahko rečemo, da so ogorčeni, s strani drugih velenjčanov pa ni prevelikega govorenja tako bolj na glas. Reči je treba, da so za preoblečenje spomenika mladi dobili ustrezno prireditveno dovoljenje. Sicer pa bo čas pokazal, če so imeli prav.

L. O.

Maršal v novi preobleki na Titovem trgu v Velenju

IIIIIGGGRRREEEEE

Izteka se počitniški čas in s tem se končuje tudi naša rubrika skoraj že pozabljenih iger, ki jo je pripravila mag. Uši Sereinig.

Ženimo mov!

Če dežuje in ne veste, kaj bi počeli, se lahko igrate v hiši igro, ki jo je povedala Antonia Reichmann iz Želuč. Več otrok je zbranih, tem bolj je zabavno. Nekdo od otrok sprašuje, odgovarja pa kdorkoli. Pri igri se morate držati resno, kajti za napako šteje, če se zasmejete in pri tem pokažete zobe.

Ženimo mov!

Aj bomo davla doma?
Čepe to(k)alā.*
Če so tiste čepe?
Na pavri njiva.
Če je tista pavra njiva?
Pšenica je hor sjana.
Če je tista pšenica?
Havoba so jo pobrala.
Če so tista havoba?
V (K)rajn so fr(k)nālā.
Če je tista (K)ranj?

Pohorov je.
Če je tiste pohorišče?
Drava ha je popva(k)nāva.
Če je tista Drava?
Zamurca so jo popila.
Če so tista zamurca?
V mišjo vu(k)njo so zlezla.
Če je tista mišja vu(k)nja?
Smrt jo je zabiva.
Če je tista smrt?
Za durimā čapi pa ano pinjo dre(k)a drži,
tirā bo tā pruvā zobe po(k)azu,
bo pa ano pinjo dre(k)a zmazu.

*) Večje kepe na njivi so prej raztolkli s posebnim tolkačem, potem ko se je njiva z brano povlačila.

14. VESTNIKOV IZLET

od 8. do 10. oktobra
UMAG – hotel SOL ELITE
KORALJ

Letošnji 14. Vestnikov izlet bomo ponovili v Umag v zelo lepo prenovljenem hotelu SOL ELITE KORALJ, kjer smo bili lansko leto vsi zelo zadovoljni.

Petek, 8. oktober – potovanje do Umaga – vmes kosilo v Portorožu; večerja v hotelu; po večerji nam bo za ples in zabavo igral trio Pavlič iz Obirskega

Sobota, 9. oktober – po zajtrku izlet z ladjo do Rovinja, kosilo v restavraciji v Rovinju (kdor ne želi na izlet z ladjo,

bo imel možnost se peljati z avtobusom v Rovinj); po večerji nas bo v hotelu zopet zabaval trio Pavlič
Nedelja, 10. oktober – po zajtrku bo ob 11.00 odhod v Slovenijo-Domžale, kjer bomo imeli kosilo in pokušili domače pišečko vino
CENA: 1650,- šilingov (doplačilo za enoposteljno sobo 320,- šilingov) – v ceno je zajeto vse, kar je navedeno v programu!

Pojdite z nami, tudi letos se bomo pri organizaciji potrudili, da nam bo lepo in prijetno!

Prijavite se čimprej!

Milka Kokot 0463/514300-40 ali
Urška Brumnik 0463/514300-14

OB 50-LETNICI SLOVENSKE ŠPORTNE ZVEZE

Festival šahistov iz štirih držav

Moštvo ZSSDI iz Trsta je zmagovalc jubilejnega turnirja v Bilčovsu

Slovenska športna zveza je v okviru praznovanja svoje 50-letnice uspešno izvedla nadaljnjo mednarodno prireditev: V Bilčovsu so se preteklo nedeljo pomerili vrhunski šahisti iz štirih držav na jubilejnim turnirju štiričlanskih ekip obmejnih dežel.

Zmagalo je prvo moštvo Združenja slovenskih športnih društev v Italiji (ZSSDI) iz Tr-

krogih osvojili 25 točk. Izgubili so samo en dvoboj.

Drugo mesto je samo s točko razlike zasedla četverica iz Monostroja na Madžarskem, ki so jo okrepili močni igralci iz Murske Sobote / Ljutomer. Tretje mesto je z 21,5 točk pripadlo moštvu ŠD Tomo Zupan iz Kranja, zmagovalcu turnirja leta 1997, ko je šahovska sekcija SŠZ praznovala svojo 15-letnico.

Koroško so na jubilejnim turnirju SŠZ zastopale ekipe

konkurenci dosegel štiri zmage in odlično peto mesto, SSK »Obir« z Jokovičem na prvi ter Justinom Polanškom na drugi deski pa je z eno zmago (2,5:1,5 proti SŠZ) in dvema remijema zasedel deljeno 7./8. mesto. Najboljši rezultat v ekipi SŠZ je na drugi deski dosegla Dunja Lukan (tri točke): mdr. je premagala mojstra Lakoviča. Mednarodnega turnirja se je udeležilo skupno devet ekip iz Slovenije, Italije, Madžarske in avstrijske Koroške, tekmovanje pa je izvedla šahovska sekcija SŠZ na čelu s sekcijko vodjo Ivanom Lukanom ob pomoči slovenskega državnega sodnika MK Silva Kovača. Turnir so podprli tudi razni privatni sponzorji, v imenu občine Bilčovs pa sta šahistom iz štirih držav izrekla pristrčno dobrodošlico županja Štefka Quantschnig in podžupan Hanzi Ogris ml.

Zaključna lestvica: 1. ZSSDI Trst I (Bertot, Lakovič, Bednarik, Bajc) 25 točk, 2. ŠD Monoster / Szentgotthardt (Gruškovnjak, Hari, Režonja, Vegh) 24, 3. Tomo Zupan Kranj (Kosmac, Žvan, Šlibar, Rogelj) 21,5, 4. Rudar Idrija (Kovač, Ušeničnik, More, Troha) 18,5, 5. ŠD Bekštanj / Finkenstein (Grom, Legat, A. Gallob, M. Gallob), 16, 6. ŠD Piran (Žnidarčič, Godnjavec, Treuršič, Milunović) 13,5, 7./8. ZSSDI Trst II (Ukmar, Benedetič, Neven, Rudež) in SSK Obir Železna Kapla (Jokovič, Polanšek, Hanscho, Stossier) po 9, 9. SŠZ Celovec (Živkovič, D. Lukan, Amrusch, I. Lukan / Reichmann) 7,5. I. L.

Gledalci so spremljali napete dvoboje

sta v postavi Egon Pertot, Jožef Lakovič, Jan Bednarik in Drago Bajc. Tržačani so v devetih

ASKÖ Bekštanj, SSK »Obir« Železna Kapla ter prireditelja. Bekštanj je v izredno močni

KOLESARSTVO

Prva velika zmaga »Paca« Wrolicha

Prvič zmagal kot profesionalc: Peter »Paco« Wrolich

ST. BREVIN-LES-PINS, 3. septembra 1999 – Peter »Paco« Wrolich, kolesar iz Loč ob Baškem jezeru na Koroškem, je slavil svojo prvo veliko zmago

kot profesionalc. Član nemškega moštva Gerolsteiner je na 2. etapi Tour de l'Avenir dobil ciljni sprint 17glavne vodeče skupine!

»Dosegel sem moj doslej največji uspeh kot profesionalc«, se je po zmagi veselil 24-letni koroški Slovenec, ki je na letošnjih težkih dirkah v Nemčiji in v Avstriji ter na pomembnih kolesarskih kriterijih po vsej Evropi dosegel nekaj odličnih uvrstitev.

»Paco« bo po »Mali dirki po Franciji« nastopil tudi na svetovnem prvenstvu profesionalcev v cestni dirki.

I. L.

ŠAHOVSKI OREH ŠT. 77

Silvo Kovač

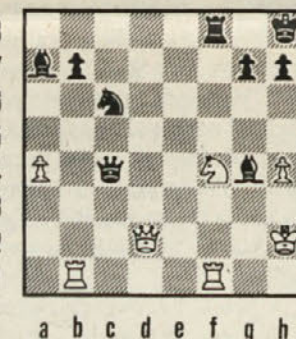
Popov – Novopašin / SZ 1979

Položaj belega kralja na h-liniji ni obetaven, saj ima črni za trdnjavo aktiven lovski par. Beli, ki je na potezi, lahko s skokom skakača na polje g6, hitro osvoji kvaliteto in tudi črni kralj na h-liniji se po tem počuti varnega med svojimi kmeti. Samo dobra analiza nastale pozicije pa vas bo pri-

peljala do zmagovite kombinacije belega. Ni lahko, je pa zelo zanimivo in poučno!

Rešitev št. 76

Že prva poteza velemojstra Ljubojeviča napoveduje hiter zlom nasprotnika 1...Ta4!! Beli mora sprejeti ponujeno žrtev trdnjave 2.ba4, nakar sledi 2...Lg4 z napadom na belo damo in trdnjavo po poševnici d1 – h5. Na izsiljeno 3.f3 je črni s prekrasno potezo 3...Dc4!! zaključil kombinacijo. Velemojster Beljaski je spoznal, da je po 4.Dc4: Lf3: matiran po zaslugi črne ga lovskega para. V kolikor beli ne sprejme žrtvovane črne dame, ostane v izgubljeni končnici.

NOGOMET

Ena, dva, SAK ... 2 : 3 Donau Linz

Žal se je končni rezultat tekme glasil 2 : 3 tri za Donau Linz. Kako je moglo do tega priti? Domačini so bili zelo motivirani in hoteli čim prej zadeti v gol. Na žalost so si izbrali lastnega; strel linškega igralca je s pomočjo noge nekega Sakovca bil uspešen; 0:1, in to že v četrti minuti. Samozvestno je SAK nadaljeval tekmo. Z dobrimi potezami, predvsem z visokimi podajami pred gol Linšanov so si priigrali nekaj možnosti. Eno izmed teh je po lepi podaji Marka Wieserja hladnokrvno izkoristil Muharemović (16. minuta).

Po izenačenju se smer napadov ni spremenila. SAK je naprej oblegal gol Donaua, vendar so gostje nekajkrat prišli tudi pred gol domačinov, a njihova dobro organizirana obramba je imela napadalce pod kontrolo. Prekršek obrambnega igralca SAK, ki v resnici ni bil prekršek, je imel za posledico, da so gostje s prostim strelom iz neposredne bližine kazenskega prostora povedli z 2 : 1. Spet smola, tokrat

tem bolj boleča, saj je žoga šla skozi živi zid! Gosti so torej iz dveh polovičnih šanz naredili dva gola, kar ni od muh. Sakovci kljub temu niso zgubili živcev, predvsem pa vere v lastne zmogljivosti in moč. Tako jim je tik pred koncem prvega polčasa uspel gol k 2 : 2, in kdo je zadel? Muharemović seveda! Idealno. Vse je kajpada vedno mogoče, po prvem polčasu in po takem poteku igre pa sploh. Moštvo iz Linza je po premoru igralo sicer nekoliko agresivneje, toda v resne težave Sakovce niso spravili. S solidno obrambo in z zbrano igro v sredini, so tudi v drugem polčasu kontrolirali tekmo, in imeli – spet z Muharemovićem – tudi tisočodstono možnost za zmagoviti gol. Toda mreža se ni zatresla tu, temveč na nasprotni strani: Greil je po silovitosti v 80. minuti dal odločilno gol za Linčane.

Kljub porazu je postalo na tekmi jasno: s tako igro se SAKu ni treba bati nobenega moštva, temveč obratno.

Postava SAK: Mallegg; S. Sadjak; Hajnzic, A. Sadjak, Oraže; Roy, (73. Šmid), Vrabac, Pajantschitsch, Eberhard, Muharemović, Wieser.

Marko Gabriel

REGIONALNA LIGA

Rezultati: SAK – Donau Linz 2 : 3; Voitsberg – WAC 3 : 3; Wels – Spittal 0 : 2; Hartberg – Zeltweg 2 : 1; Šentvid – Rapid Lienz 1 : 0; Pasching – Bleiberg 1 : 0; Pliberk – Gratkorn 0 : 1
6. krog (11./12. 9.): Spittal – SAK, Donau Linz – Pliberk, Zeltweg – Wels, WAC – Gratkorn, Voitsberg – Pasching, Lienz – Hartberg, Bad Bleiberg – Šentvid

Drugi izidi

PODLIGA-VZHOD

Vesetje v Bilčovsu! Po ofenzivni tekmi obeh moštev je bila sreča tokrat na strani Bilčovščanov, ki so na tujem zasluženem premagali ekipo z Rude. S prvo zmago v letošnjem prvenstvu in tremi točkami so se

Bilčovščani popravili na 12. mesto lestvice.

Rezultati: Ruda – Bilčovs 1 : 2; Žrelec – ATUS Borovlje 2 : 0; Welzenegg – Pokrče 0 : 0; Šentpavel – Šmarjeta 0 : 1; Liebenfels – Blatograd 6 : 0; DSG Borovlje – Velikovec 4 : 4; ASV – Vetrinj 1 : 0

7. krog (11./12. 9.): Bilčovs – Šentpavel, ATUS Borovlje – ASV, Podkrnos – Welzenegg, Blatograd – DSG Borovlje, Pokrče – Liebenfels, Vetrinj – Ruda, Velikovec – Žrelec

1. RAZRED D

Rezultati: Šmihel – Šmarjeta 3 : 0; Šentlenart – Eitweg 1 : 0; Metlova – Žitara vas 1 : 1; Labot – Rikarja vas 1 : 3; Vovbre – Klopini 1 : 3; Železna Kapla – Šteben 1 : 0; Grebinj – Globasnica 2 : 4
7. krog (11./12. 9.): Žitara vas – Labot, Eitweg – Šmihel, Globasnica – Vovbre, Klopini – Železna Kapla, Šmarjeta – Metlova, Šteben – Šentlenart, Rikarja vas – Grebinj

2. RAZRED C

Rezultati: Sele – HSV 1 : 1; Dholca – Osoje 8 : 0; Rožek – Bistrica 6 : 3; Kriva Vrba – Le-

dince 0 : 6; Hodiše – Treffen 3 : 1; Arriach – Škofiče 1 : 3; Donau – Poreče 1 : 0

7. krog (11./12. 9.): Bistrica – Sele, Poreče – Rožek, HSV – Hodiše, Ledince – Arriach, Škofiče – Donau, Treffen – Dholca, Osoje – Kriva Vrba

2. RAZRED D

Rezultati: SAK II – Grabštanj 1 : 1; Ulrichsberg – Kraig 1 : 1; Gurk – Oberglan 1 : 3; Eberstein – Kappel 1 : 1; Weitensfeld – Straßburg 0 : 2; St. Urban – Steuerberg 2 : 3
7. krog (11./12. 9.): Straßburg – SAK II, Himmelberg – St. Urban, Steuerberg – Weitensfeld, Grabštanj – Eberstein, Kappel – Gurk, Oberglan – Ulrichsberg

2. RAZRED E

Rezultati: Dobrla vas – Šentpeter 2 : 0; Maria Rojach – Žvabek 1 : 1; Važenberk – Galicija 1 : 1; Reichenfels – Frantschach 0 : 0; Preitenegg – Djekše 2 : 2; Sinča vas – Tinje 0 : 0
7. krog (11./12. 9.): Pliberk II – Dobrla vas, Frantschach – Važenberk, Galicija – Maria Rojach, Šentpeter – Sinča vas, Tinje – Preitenegg, Djekše – Reichenfels